

STORTINGET

Innst. 372 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 8:192 S (2021–2022)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, May Helen Hetland Ervik, Sivert Bjørnstad, Terje Hansen, Himanshu Gulati, Frank Edvard Sve og Helge André Njåstad om å fjerne forskjellsbehandling som favoriserer utenlandsk eierskap i norsk næringsliv

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet ble det 7. april 2022 fremmet følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for økonomisk likestilling av norsk og utenlandsk eierskap av norske bedrifter.
2. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 lage en oversikt over særnorske skatter og avgifter, for både personer og næringsliv, med en plan for avvikling av disse over tid.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, lederen Eigil Knutsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona

Nilsen, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Geir Pollestad og Per Martin Sandtrøen, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Lan Marie Nguyen Berg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at finansministeren har uttalt seg om representantforslaget i brev av 6. mai 2022. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen er enig med forslagsstillerne i at det er viktig å legge til rette for en betydelig grad av norsk eierskap av bedrifter. En stor del av norsk næringsliv består av små og mellomstore bedrifter som har stor betydning for de lokalsamfunnene der disse bedriftene er etablert. Flere av disse bedriftene konkurrerer internasjonalt og eksporterer produktene de produserer. Det er mange forhold som har betydning for om det er attraktivt å investere i en bedrift, og skatt er en av flere faktorer som kan påvirke en slik beslutning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det er nedsatt et eget utvalg som skal gjennomgå skatte- og avgiftssystemet og foreslå endringer. Det er naturlig at de problemstillingene som reises i representantforslaget, blir behandlet av utvalget, og at det danner grunnlaget for det videre arbeidet med utformingen av et fremtidig skattesystem for norske bedrifter og norsk eierskap.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener skattesystemet bør utformes slik at det legger til rette for investeringer i norske bedrifter og norske arbeidsplasser, og at det ikke foreligger unødige konkurranseulemper sammenlignet med utenlandske bedrifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at formuesskatt og utbytteskatt er de to skattene som primært er knyttet til henholdsvis eierskap og uttak av midler fra norske bedrifter. Nivået på disse skattene fastsettes i den ordinære budsjettbehandlingen.

Disse medlemmer er opptatt av at det skal lønne seg å investere i norske bedrifter, og at norsk eierskap ikke skal ha en vesentlig konkurranseulempe sammenlignet med utenlandske bedrifter. Disse medlemmer viser til at selskapsskattesatsen under regjeringen Solberg ble redusert til 22 pst., og at denne nå er på et internasjonalt konkurransedyktig nivå. Samtidig ble formuesskattesatsen redusert, og i regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett for 2022 ble aksjerabatten satt til 50 pst. Det betyr at skatten på arbeidende kapital ble betydelig redusert, og at det ble mer lønnsomt å investere i norske bedrifter og norske arbeidsplasser. Disse medlemmer viser til at regjeringen Støre i budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti har gjennomført en betydelig skatteskjerpelse på norsk eierskap og dermed gjort det mindre attraktivt å investere i norske bedrifter. Aksjerabatten er redusert til 25 pst., og skattesatsen er økt betydelig. Disse medlemmer mener det er feil politikk i en tid der norsk næringsliv har behov for denne kapitalen for å investere i utvikling av ny teknologi og nye produksjonsprosesser. Skatt på norsk eierskap i norske bedrifter er også en ulempe i konkurransen med utenlandske bedrifter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen i statsbudsjettet for 2021 har gjennomført de største skatteskjerpelsene på 20 år. Disse medlemmer viser til at avgiftene øker, og at det er gjennomført betydelige skatteskjerpelser som diskriminerer norskeierskap. Redusert rabatt i formuesskatt på næring og den samtidige store økningen i utbytteskatten gjennom økt faktor for oppjustering av grunnlaget er begge grep disse medlemmer mener svekker norsk familieeierskap av bedrifter.

Disse medlemmer vil fremheve betydningen av lokalt eierskap til et mangfold av bedrifter for mange lo-

kalsamfunn. Når lokalt norsk eierskap erstattes av utenlandske eiere, kan dette ha en rekke følger for bedriften og rollen bedriften har i lokalsamfunnet. Disse medlemmer mener at fundamentet for norsk familieeierskap av bedrifter over hele landet skal styrkes, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for økonomisk likestilling av norsk og utenlandske eierskap av norske bedrifter.»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 lage en oversikt over særnorske skatter og avgifter, for både personer og næringsliv, med en plan for avvikling av disse over tid.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for økonomisk likestilling av norsk og utenlandsk eierskap av norske bedrifter.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 lage en oversikt over særnorske skatter og avgifter, for både personer og næringsliv, med en plan for avvikling av disse over tid.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene av Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:192 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, May Helen Hetland Ervik, Sivert Bjørnstad, Terje Hansen, Himanshu Gulati, Frank Edvard Sve og Helge André Njåstad om å fjerne forskjellsbehandling som favoriserer utenlandsk eierskap i norsk næringsliv – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 24. mai 2022

Eigil Knutsen

leder

Helge Orten

ordfører

VEDLEGG

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Finansministeren

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/2378 -

Dato
6.05.2022

Uttalelse vedr. Dok 8:192 fra FrP om favorisering av utenlandsk eierskap i norsk næringsliv

Jeg viser til representantforslag 192 S fra stortingsrepresentantene Hans Andreas Limi, May Helen Hetland Ervik, Sivert Bjørnstad, Terje Hansen, Himanshu Gulati, Frank Edvard Sve og Helge André Njåstad om å fjerne forskjellsbehandling som favoriserer utenlandsk eierskap i norsk næringsliv. Forslagsstillerne mener det er viktig å legge til rette for en betydelig grad av norsk eierskap av bedrifter, og de mener økningen i formuesskatt og utbytteskatt forringer rammebetingelsene for norsk bedriftseierskap.

Representantene ønsker et solid fundament for mer norsk familieeierskap av bedrifter, og mener det må sørges for at staten likebehandler norsk og utenlandsk eierskap. På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

- 1) Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for økonomisk likestilling av norsk og utenlandsk eierskap av norske bedrifter.
- 2) Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 lage en oversikt over særnorske skatter og avgifter, for både personer og næringsliv, med en plan for avvikling av disse over tid.

Lønnsomme bedrifter og et konkurransedyktig norsk næringsliv med evne til omstilling er avgjørende for sysselsetting og velferd i landet vårt. Kapitaltilgangen i Norge er generelt meget god, og vi har velfungerende finansmarkeder som stort sett sikrer finansiering av lønnsomme prosjekter. Finansiering fra utenlandske investorer via internasjonale kapitalmarkeder er en viktig del av dette. Videre har vi offentlige ordninger som bidrar til å finansiere prosjekter som av ulike årsaker ikke har lett

tilgang på ordinær finansering i markedene.

Regjeringen er opptatt av å styrke fordelingsprofilen i skattesystemet og har valgt å øke utbytteskatten og formuesskatten i 2022. Disse skatteøkningene bidrar til å demme opp for økende inntekts- og formuesulikhet i Norge.

Utbytteskatten virker omfordelende, men det er krevende å skattlegge kapitalinntekter uten at det har uheldige virkninger i økonomien. Økt kapitalmobilitet og internasjonal skattekonkurransen har bidratt til redusert skatt på selskapsoverskudd i de fleste land. Dette tilsier at vi må skattlegge kapitalinntekter på eierens hånd fremfor å ha en høyere skatt på selskapsoverskudd enn andre land. Aksjonærmodellen er dessuten utstyrt med et skjermingsfradrag for at utbytteskatten skal virke nøytralt på investeringer og finansieringsformer i næringsvirksomhet.

Formuesskatten er også et viktig fordelingspolitisk instrument, men kan påvirke ressursbruken negativt i likhet med andre skatter og avgifter. En formuesskatt med jevn verdsettelse kan bidra til å redusere det samlede samfunnsøkonomiske effektivitetstapet ved beskatning. At formuesskatten kan redusere beløpet en investor har tilgjengelig for nye investeringer, gjelder all skatt og er ikke særegent for formuesskatten.

Det er heller ikke slik at formuesskatt reduserer norske skattyteres betalingsvilje for norske selskap. En nordmanns salg av et selskap til en ny utenlandsk eier vil være en omplassering av formue i et annet formuesobjekt, som normalt også er formuesskattepliktig. Formuesskatten reduserer derfor ikke nordmenns insentiver til å kjøpe og eie norske selskap. Eierbeskatning varierer mellom ulike land, og det er ikke ett bestemt utenlandsk skattenivå den norske eierskatten kan tilpasses til. Det er heller ikke nødvendig for å sikre gode insentiver til å investere og drive mest mulig lønnsomt.

Jeg mener på denne bakgrunn at det ikke er behov for en strategi for skattemessig likebehandling av norske og utenlandske eiere. Det er heller ikke et mål for regjeringen å avvikle særnorske skatter og avgifter, men å utforme et skattesystem som både er omfordelende og som i minst mulig grad er skadelig for norsk økonomi.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum